

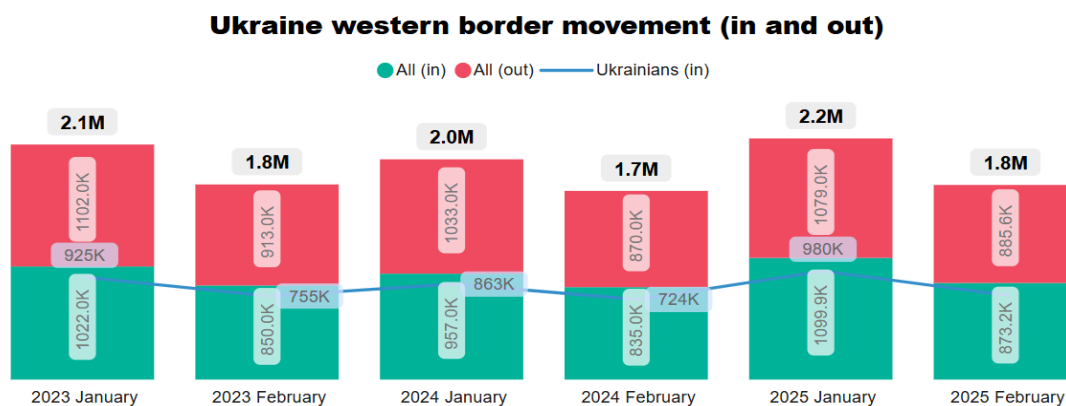
**МОНІТОРИНГ КОРДОНУ УВКБ ООН
НА МІЖНАРОДНИХ ПУНКТАХ ПЕРЕТИНУ КОРДОНУ**
(Кордони між Україною, Молдовою та Європейським Союзом)
Лютий 2025 року

Черга на перетин кордону в пункті пропуску (ПП) «Лужанка», лютий 2025 року. © Neeka.

З середини березня 2022 року УВКБ ООН та його місцеві НУО-партнери «Право на захист» (ПнЗ), «НЕЕКА» та «Десяте квітня» (ДК) здійснюють моніторинг кордону на 30 пунктах пропуску між Україною та Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою. Групи моніторингу кордону надають інформацію, правову допомогу, консультації з питань захисту та соціальну підтримку людям, які залишають Україну в пошуках міжнародного захисту, а також тим, хто повертається в Україну.

1. ОГЛЯД: Транскордонні переміщення (в'їзд і виїзд)

У лютому 2025 року спостерігалось скорочення транскордонної мобільності з січня, що відображає тенденцію попередніх років, коли рух сповільнився в лютому після сезонного сплеску в січні. Рівень транскордонної мобільності в січні та лютому 2025 року також залишився в аналогічному діапазоні порівняно з першими двома місяцями року у 2023 та 2024 роках. У лютому 2025 року спостерігалось суттєве перевищення виїзду над в'їздом: з України виїхало на 12 тисяч осіб більше, ніж вїхало.

Малюнок 1: Кількість людей, які перетинають міжнародні кордони з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією. Цифра не включає дані про перетин кордону з Молдовою. Джерело: Державна прикордонна служба України (ДПСУ)

2. Основні результати моніторингу

Виїзд з України

Протягом звітнього періоду було опитано 1 418 осіб, які виїжджали з України: 72% респондентів – жінки, 9% – особи віком понад 60 років. 3% повідомили, що живуть з інвалідністю.

- **Виїзд уперше:** 16% респондентів зазначили, що виїжджають з України вперше – це незначне зниження порівняно з попереднім місяцем (17%).
- **Мета виїзду з України:** Найчастіше зазначеною метою виїзду було відвідування родичів (32%). Другу за чисельністю групу (30%) становили ті, хто повертався до країни тимчасового перебування, зокрема з тимчасовим захистом (17%), а також ті, хто шукав безпеки за кордоном (13%). Серед інших причин були: відрядження (15%) і відпустка (14%).
- **Внутрішнє переміщення як фактор виїзду:** Серед 10% респондентів (на 2% менше, ніж у січні 2025 року), які повідомили, що були внутрішньо переміщеними особами до виїзду за кордон, 44% зазначили, що саме переміщення вплинуло на їхнє рішення залишити країну.
- **Очікувана тривалість перебування за кордоном:** Переважна більшість респондентів (71%) продовжує висловлювати невизначеність щодо тривалості свого перебування за кордоном (у січні – 70%). 5% планують залишатися менше ніж на один місяць, 18% – до одного року, а 6% – планують залишитися за кордоном назавжди.
- **Намір повернутися у разі стабілізації ситуації:** 62% опитаних заявили, що планують повернутися в Україну, щойно ситуація стабілізується, що становить значне зростання – на 17% порівняно з січнем 2025 року. Відповідно, зменшилася частка тих, хто не визначився з планами повернення: зараз це 31% проти 44% у січні. 7% повідомили, що не планують повертатися навіть у разі стабілізації ситуації (у січні – 11%). Найважливішим чинником, що впливає на рішення про повернення, залишається покращення безпекової ситуації – його зазначили 53% респондентів. Серед інших ключових чинників: доступ до засобів для існування (20%) та стабілізація електропостачання (19%). Скорочення або припинення програм допомоги в країні перебування як чинник виїзду зазначили 4% опитаних.

Прибуття та повернення в Україну

У звітному періоді було опитано 340 осіб, які прибули або повернулися в Україну. 86% респондентів – жінки, 13% – особи похилого віку. 5% повідомили, що живуть з інвалідністю.

- **Тривалість перебування в Україні:** Тимчасові повернення залишаються переважними: 67% респондентів планують залишатися менш ніж на один місяць. Водночас 20% висловили невизначеність щодо тривалості перебування в Україні, 11% – планують повернення на постійній основі, а лише 3% мають намір залишитися до 12 місяців.
- **Причини прибуття/повернення в Україну:** 68% опитаних повертаються до України, щоб відвідати родичів (43%) або через тугу за домом (25%). Серед інших поширених причин повернення – доступ до медичних послуг (14%) і необхідність перевірити майно (12%).
- **Очікуване місце призначення:** Місто Київ і Київська область залишаються найпоширенішими кінцевими пунктами призначення для тих, хто прибуває, – їх обрали 34% респондентів. Серед інших популярних напрямків – Харківська область (20%) і Дніпропетровська область (13%).

3. Відкрита інформація Державної прикордонної служби України щодо транскордонного переміщення

- У лютому 2025 року Державна прикордонна служба України (ДПСУ) оприлюднила на своєму вебсайті низку звітів, у яких висвітлюються як затримання, пов'язані з контрабандою, так і перехоплені спроби перетину кордону чоловіками призовного віку. Такі випадки фіксувалися в усіх областях, що межують з ЄС та Молдовою, а окремі інциденти також передбачали участь неповнолітніх та іноземців, які виступали посередниками у незаконному перетині. Вартість послуг із сприяння незаконному перетину кордону, за повідомленнями, становила від 1 000 до 15 000 доларів США з особи.

4. Прибуття з тимчасово окупованих територій через пункт пропуску «Доманове»

Із серпня 2024 року кількість українців, які прибувають з тимчасово окупованих територій (ТОТ), Білорусі або Російської Федерації через пункт пропуску «Доманове» на кордоні з Білоруссю, зросла після закриття гуманітарного коридору в Сумській області. Починаючи з січня 2025 року, УВКБ ООН систематизувало свою присутність для моніторингу в цьому пункті пропуску.

За січень-лютий 2025 року, за інформацією органів місцевого самоврядування у Волинській області, через цей ПП прибула 501 особа, з них 66 дітей. У середньому протягом перших двох місяців 2025 року щотижня прибували 63 особи. Це незначне зменшення порівняно із середньотижневим показником за останній квартал 2024 року – 102 особи.

Особи, які подорожують з тимчасово окупованих територій (ТОТ), повідомляють, що дорога до цього коридору займає від 2 до 3 днів. Процес перетину кордону, включаючи перевірку правоохоронними органами з обох сторін ПП, зазвичай займає 4-5 годин

Наведений вище графік базується на інформації, яку оприлюднило управління соціального захисту населення у Волинській області щодо щотижневих прибуттів.

- **Профіль респондентів.** У січні та лютому 2025 року прикордонні монітори опитали 86 осіб із 501 прибулого (понад 17% від загальної кількості). Серед опитаних 66 осіб (77%) були жінки, з них 60 осіб старшого віку.
- **Регіони виїзду.** За повідомленнями, 87% респондентів подорожували з тимчасово окупованих територій (ТОТ), 9% – з Білорусі та 3% – з Російської Федерації.
- **Причини подорожі:** Опитані назвали занепокоєння щодо свого майбутнього на окупованих територіях (63%), безпекову ситуацію (57%) та прагнення до возз'єднання з родиною (55%) трьома основними причинами прибуття в Україну через цей пункт пропуску – часто після тривалої та виснажливої подорожі. Додатково було зазначено відсутність доступу до медичних послуг (24%) та пенсійних виплат (21%) у місцях виїзду. Деякі респонденти зазначили необхідність оновлення українських документів (6%), а 2% прибули через загрозу примусового оформлення російських документів.
- **Наміри:** 78% опитаних заявили про намір залишитися в Україні назавжди та не планують повертатися на ТОТ. Водночас 6% планують залишатися менше одного місяця, а 8% – понад один місяць. Серед цих двох груп більшість планують повернутися на ТОТ після відвідин родичів або отримання пенсійних виплат. Крім того, четверо респондентів повідомили про намір продовжити подорож до інших країн: двоє – до Польщі, ще двоє – до Німеччини. Решта 8% ще не визначилися зі своїми планами.

5. Надана підтримка на пунктах перетину кордону у лютому 2025 року

У лютому 2025 року партнери УВКБ ООН – R2P, NEEKA та TTA – здійснили **240 моніторингових візитів до пунктів** перетину кордону з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією та Молдовою. Під час цих візитів було надано підтримку **861 особі**, яка перетнула кордон. Зокрема, 794 особи отримали індивідуальні консультації, 98 – правову допомогу, 18 осіб скористалися послугами соціального супроводу. Також було надано допомогу 13 дітям без супроводу або розлученим із родиною, а 7 особам забезпечено транспортні послуги.

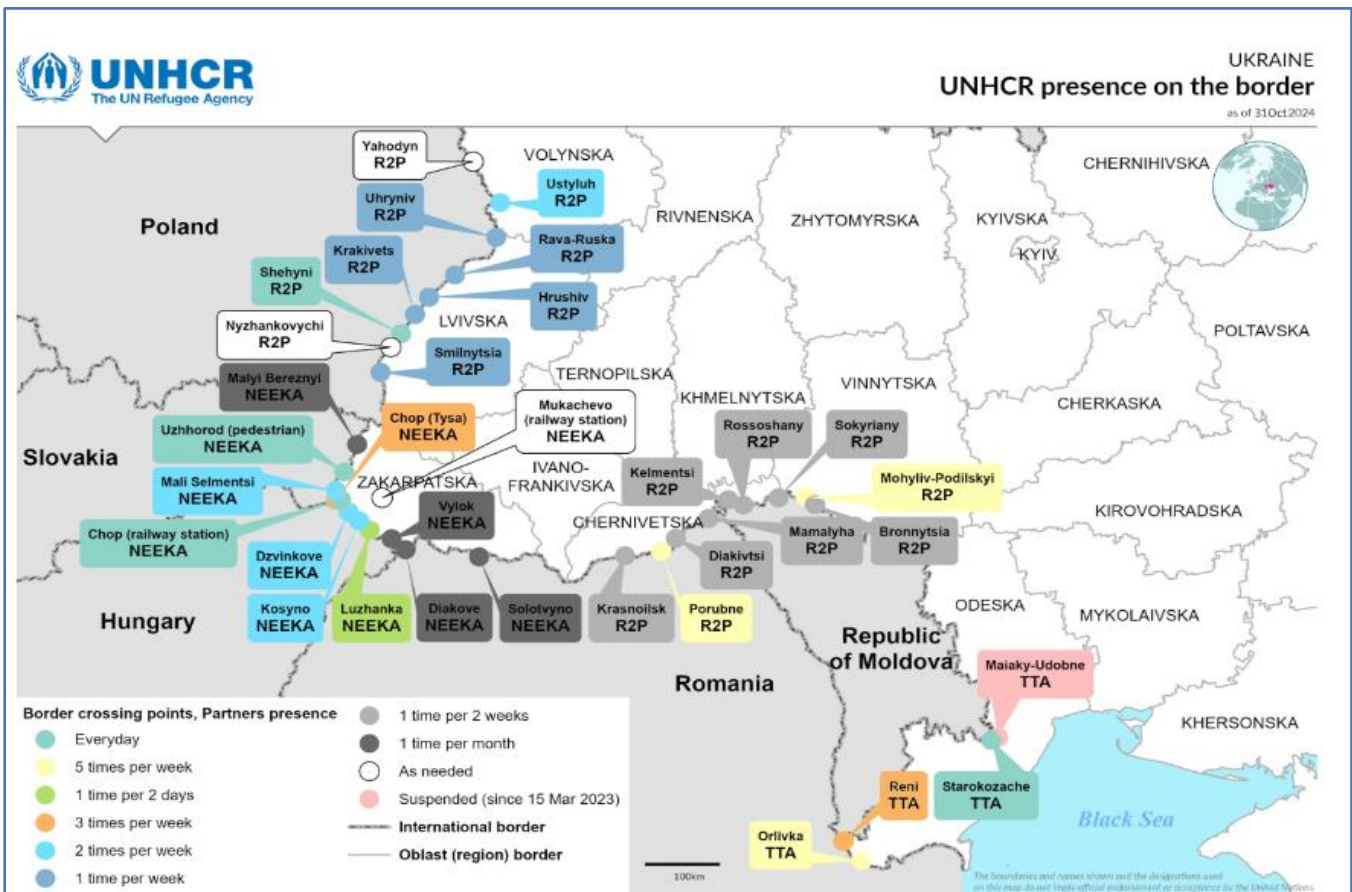
Примітка до методології

У лютому 2025 року партнери УВКБ ООН опитали 1758 осіб (з них 71% жінок 18-59 років, 18% чоловіків 18-59 років, 3% жінок 60+ років, 6% чоловіків 60+ років та 2% осіб з інвалідністю).

З середини березня 2022 року УВКБ ООН розгорнуло групи моніторингу кордону через місцевих партнерів-НУО для надання інформації та допомоги людям, які перетинають кордон із країнами ЄС (Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія) та Молдова. Ці команди надають інформацію, правову допомогу, консультації щодо захисту та соціальну підтримку людям, які залишають Україну в пошуках міжнародного захисту, а також тим, хто повертається до країни.

Групи прикордонного моніторингу проводять індивідуальні бесіди з особами, які виїжджають та в'їжджають з України. Метою цих співбесід є збір інформації про індивідуальні обставини, причини переїзду та їхні потреби у захисті. Методологія моніторингу кордону зосереджена на оцінці та реагуванні на захист і гуманітарні потреби людей, які перетинають кордон між Україною та країнами ЄС і Молдовою. Групи проводять інтерв'ю, збирають дані та надають необхідну підтримку з метою посилення заходів захисту та забезпечення благополуччя тих, хто перебуває в процесі переміщення.

Результати моніторингу ґрунтуються на індивідуальних інтерв'ю з людьми, які перетинають кордон, як на в'їзд, так і на виїзд з України, а також на інших спостереженнях прикордонників.

ДЛЯ ОТРИМАННЯ ДОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

- Перегляньте «Огляд моніторингу кордону за Листопад 2024 року» [ТУТ](#). Грудень 2024 [ТУТ](#). Січень 2025 [ТУТ](#)
- Завітайте на портал Операційних даних по Україні, щоб отримати більше інформації [ТУТ](#).
- Відвідайте веб-сайт УВКБ ООН в Україні [ТУТ](#).

КОНТАКТИ ТА ПОСИЛАННЯ:

- Електронна пошта: Олена Черепова, радник з питань захисту, cherepov@unhcr.org
- Телефон: +38 044 288-9710
- Twitter: www.twitter.com/UNHCRUkraine
- Фейсбук: www.facebook.com/UNHCRKyiv
- Instagram: www.instagram.com/unhcr_ukraine